

הפיקוח על הבנקים

ירושלים, ט"ו בתמוז, תשפ"ו

30 ביוני, 2026

חוזר מס' ח – 06 – 2855

לכבוד

התאגידים הבנקאיים

הנדון: מסגרת פיקוחית לבנקים קטנים וחדשים (הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 490 וביטול הוראה 480)

מבוא

1. אחד מיעדי הפיקוח על הבנקים הוא הגברת התחרות במערכת הבנקאית. במסגרת מימוש יעד זה, הפיקוח על הבנקים הוביל בשנים האחרונות מהלכים לקידום התחרות ולהסרת חסמי כניסה למערכת הבנקאית, בין היתר, ניווד חשבוניות בנקים ("מעבר בקליק"), יישום הבנקאות הפתוחה ופרסום מידע השוואתי של הריביות על פיקדונות ואשראי. כמו כן, במרץ 2020 הפיקוח על הבנקים פרסם הוראת ניהול בנקאי תקין ייעודית לבנקים חדשים בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין החלות על תאגיד בנקאי חדש ועל תאגיד בנקאי בהקמה" (להלן – הוראה 480), שכללה התאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין לתאגיד בנקאי חדש ותאגיד בנקאי בהקמה בהתאם לגודלם ולמורכבותם.
2. בחודש נובמבר 2024 מינו שר האוצר ונגיד בנק ישראל צוות עבודה בין-משרדי, בראשותם המשותפת של המפקח על הבנקים והממונה על התקציבים במשרד האוצר. מטרת הצוות היתה לקדם את התחרות במערכת הבנקאית ובשירותים שמעמידים הבנקים למגזר הקמעונאי, תוך התמקדות בהסרת הגבלות ובצמצום חסמים המקשים על כניסתם של שחקנים חדשים למערכת הבנקאית, לרבות כאלה שפעלו קודם לכן כגופים חוץ-בנקאיים. במסגרת הצוות גובשו המלצות מקיפות להסרת חסמים ולקידום רגולציה מידתית. ההמלצות עוגנו בחוק קידום התחרות בשוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשפ"ו–2026 הקובע לראשונה מסגרת חקיקתית לבנק זעיר ולבנק קטן, וכן גובשה הוראת ניהול בנקאי תקין זו שקובעת מסגרת פיקוחית לבנקים קטנים וחדשים.
3. ועדת באזל לפיקוח על הבנקים קבעה את גישת המידתיות (הפרופורציונליות) בעקרונות הליבה לפיקוח אפקטיבי על בנקים. מטרת גישה זו היא לוודא כי דרישות האסדרה והפיקוח עולות בקנה אחד עם החשיבות המערכתית, הגודל ומורכבות הפעילות של התאגיד הבנקאי באופן שאינו מתפשר על היציבות. הוועדה הדגישה שגישת המידתיות אינה מכוונת לדילול הסטנדרטים הפיקוחיים והפחתת החוסן של הגופים הפיננסיים הקטנים, אלא לגישה פיקוחית שתהיה פשוטה להבנה וליישום.
4. ההוראה מגדירה מדרגות פיקוחיות בהתאם לגודלו של התאגיד הבנקאי, ולכל מדרגה פיקוחית היא מתאימה אסדרה שעולה בקנה אחד עם גודלו של התאגיד הבנקאי וחשיבותו המערכתית. נוכח האתגרים והמשאבים המשמעותיים שכרוכים בהקמת בנק ובעמידה ברגולציה הנדרשת, ההוראה

מגדירה בנוסף שלב היערכות לתאגיד שקיבל רישיון בנק, כדי לאפשר לו ליישם בהדרגה את ההוראות שחלות עליו במדרגה הפיקוחית אליה הוא משתייך. ההתאמות בהוראות מאזנות בין הצורך להקל על תאגיד בנקאי קטן ולאפשר הדרגתיות ביישום הרגולציה שחלה עליו, לבין הצורך לשמור על יציבות התאגיד הבנקאי, ההוגנות כלפי הלקוח ומתן שירות בנקאי הולם. ההתאמות באות לידי ביטוי בהוראות ההון, הנזילות, הממשל התאגידי, ניהול הסיכונים, ההוגנות, יחסי בנק לקוח ועוד, באופן שאינו מתפשר על היציבות ושומר על עקרונות של מתן שירות הולם, מקצועי והוגן ללקוחות.

5. ההוראה מפרטת את ההתאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין החלות על תאגיד בנקאי במדרגות הקבע ובשלבי ההיערכות. הוראות ניהול בנקאי תקין בהן לא נקבעו התאמות במדרגות הקבע או בשלבי ההיערכות ייושמו כפי שהן.

6. לעניין תאגיד בנקאי הפועל באופן מקוון בלבד וללא פריסת סניפים, לא יחולו הוראות ניהול בנקאי תקין או סעיפים בהוראות כאמור המתייחסים לפעילות בסניף.

7. האסדרה לוותה בפרסום דו"ח לפי חוק עקרונות האסדרה, התשפ"ב – 2021. האסדרה תהיה נתונה לבחינה בדיעבד על פי סעיף 36 לחוק זה, בתום 10 שנים ממועד כניסתה לתוקף.

8. לאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת בעניינים הנוגעים לעסקי בנקאות ובאישור הנגיד, קבעתי הוראה זו.

עיקרי ההוראה

פרק א': כללי (סעיפים 1 עד 12)

9. הפרק כולל מבוא, תחולת ההוראה, הגדרות למונחים מרכזיים בהוראה, מעבר בין מדרגות הקבע ותכנית יציאה.

דברי הסבר:

ההוראה (להלן – הוראות ההתאמות) מגדירה שלוש מדרגות קבע לתאגידים בנקאיים בהתאם להיקף סך הנכסים המאזניים שלהם על בסיס מאוחד:

"תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1" הוא תאגיד בנקאי אשר סך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד אינו עולה על 15 מיליארד שקלים חדשים במשך שנתיים רצופות, והוא אינו חלק מקבוצה בנקאית שסך נכסיה המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 15 מיליארד שקלים חדשים.

"תאגיד בנקאי במדרגת קבע 2" הוא תאגיד בנקאי אשר סך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 15 מיליארד שקלים חדשים ואינו עולה על 50 מיליארד שקלים חדשים במשך שנתיים רצופות, והוא אינו חלק מקבוצה בנקאית שסך נכסיה המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 50 מיליארד שקלים חדשים.

"תאגיד בנקאי במדרגת קבע 3" הוא תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 50 מיליארד שקלים חדשים.

בנוסף, נוכח האתגרים והמשאבים המשמעותיים שכרוכים בהקמת בנק חדש וביישום הוראות ניהול בנקאי תקין החלות בהתאם למדרגות הקבע, נקבעו **שלבי היערכות ייעודיים לבנקים חדשים שקיבלו רישיון בנק**. שלבי ההיערכות נקבעו לצורך יישום הדרגתי של ההוראות החלות במדרגת הקבע

הרלוונטית שבה יחל הבנק החדש את פעילותו בהתאם להיקף נכסיו המאזניים, ומקום שרלוונטי – גם סך פיקדונות הציבור שלו. **קיימים שני שלבי היערכות אפשריים**: שלב היערכות למדרגת קבע 1 ושלב היערכות למדרגת קבע 2. שלב ההיערכות נמשך על פני שלוש השנים הראשונות לפעילותו (ממועד כניסת רישיון הבנק לתוקף). המפקח על הבנקים רשאי להאריך את שלב ההיערכות בשנתיים נוספות, לכל היותר, על פי שיקול דעתו ובהתאם להגבלות המופיעות בהוראת ההתאמות. שלב ההיערכות הוא **שלב חד פעמי** הניתן רק לבנק חדש.

כאשר תאגיד בנקאי כבר אינו עומד בתנאי הסף של מדרגת קבע אחת והוא נדרש לעבור למדרגת קבע אחרת (מעבר בין מדרגות קבע), הוא אינו זכאי להתאמות החלות בשלב ההיערכות. יחד עם זאת, המפקח על הבנקים רשאי לקבוע תקופת מעבר בין מדרגות הקבע שלא תעלה על שנתיים. תקופת המעבר תיקבע על פי שיקול דעת המפקח לצורך יישום הוראה או הוראות מסוימות, או ליישום כלל ההוראות הנוספות המתחייבות במדרגת הקבע החדשה. התאגיד הבנקאי יגבש תכנית לסגירת פערים רגולטוריים בין מדרגות הקבע שתיושם בתקופת המעבר, ותאשר מראש ובכתב על ידי המפקח על הבנקים.

הפיקוח על הבנקים יבחן מעת לעת את ההגדרות של מדרגות הקבע ושלבי ההיערכות, בהתאם לניסיון שיצטבר ולשינויים שיחולו במערכת הבנקאית ובסביבה העסקית.

נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית שקיבל רישיון בנק, ימשיך ליישם את ההוראות שחלו עליו טרם קבלת רישיון הבנק גם בשלב ההיערכות, אלא אם ניתן אישור מראש ובכתב על ידי המפקח על הבנקים להקלה או לפטור מיישום הוראה מסוימת.

תאגיד שקיבל רישיון בנק נדרש להחזיק תכנית יציאה במהלך עשר השנים הראשונות לפעילותו כבנק. תכנית יציאה היא תכנית "מגירה" שנועדה לאפשר לתאגיד בנקאי לסיים את פעילותו באופן שבו לא תהיה פגיעה במערכת הבנקאית ובלקוחותיו. תכנית היציאה תופעל, למשל, אם המודל העסקי של התאגיד הבנקאי התברר כבלתי ישים או אם התאגיד הבנקאי לא הצליח לגייס את ההון הנדרש.

פרק ב' - התאמות ביישום הוראות ניהול בנקאי תקין לתאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 או במדרגת קבע 2 (סעיפים 13 עד 36)

10. הפרק כולל את ההתאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין שחלות על תאגיד בנקאי במדרגות קבע 1 ו-2. ההתאמות בפרק זה הנוגעות לתאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 חלות גם על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1, וההתאמות הנוגעות לתאגיד בנקאי במדרגת קבע 2 חלות גם על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2.

דברי הסבר:

כל הוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים חלות על תאגיד בנקאי במדרגות קבע 1 ו-2, בכפוף להתאמות המפורטות בפרק זה. כאשר התאמה כלשהי מתייחסת לסעיף או לסעיפים מסוימים בלבד, יחולו על התאגיד הבנקאי יתר הדרישות וההסדרים המנויים באותה הוראת ניהול בנקאי תקין. ההתאמות בפרק זה נוגעות למגוון רחב של הוראות ניהול בנקאי תקין בתחומי היציבות, הממשל התאגידי, ניהול הסיכונים, סיכונים פיננסים, סיכונים טכנולוגיים, בנקאות בתקשורת, יחסי בנק לקוח ועוד.

11. עיקרי ההתאמות בפרק זה:

א. הוראות ניהול בנקאי תקין בתחום מדידה והלימות הון

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 201 בנושא "מדידה והלימות הון"

ההוראה קובעת דרישות הלימות הון מותאמות סיכון. בנוסף, תאגיד בנקאי בדרגת קבע 1 שמחזיק ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור גבוה בנקודת אחוז אחת לפחות מהיחס המזערי הנדרש, יהיה פטור מעמידה ביחס הון כולל מזערי, וזאת מאחר שהון עצמי רובד 1 הוא הון איכותי יותר לשם ספיגת הפסדים בעת הצורך. אופן חישוב ההון הפיקוחי ונכסי הסיכון יהיה על פי הוראות הפיקוח על הבנקים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218 בנושא "יחס מינוף"

ניתנה הקלה בשיעור יחס המינוף הקבוע בהוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות"

תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 או במדרגת קבע 2 יעמדו ביחס כיסוי הנזילות כנדרש בהוראה, למעט במשך ארבע השנים הראשונות ממועד סיום שלב ההיערכות (כמשמעות מונח זה בנוגע ליחס כיסוי הנזילות), תקופה שבה יוכל לעמוד ביחס כיסוי הנזילות בשיעור חלקי, כמפורט בסעיף 41 להוראת ההתאמות.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 222 בנושא "יחס מימון יציב נטו"

תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 לא כפוף להוראה. תאגיד בנקאי במדרגת קבע 2 יעמוד ביחס מימון יציב נטו, למעט במשך ארבע השנים הראשונות ממועד סיום שלב ההיערכות (כמשמעות מונח זה בנוגע ליחס מימון יציב נטו), תקופה שבה יוכל לעמוד ביחס מימון יציב נטו בשיעור חלקי, כמפורט בסעיף 43 להוראת ההתאמות.

ב. הוראות ניהול בנקאי תקין בתחום ניהול ובקרה

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 בנושא "דירקטוריון"

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 נועדה להבטיח ממשל תאגידי אפקטיבי על ידי קביעת דרישות בעניין תפקידיו, הרכבו ודרכי פעולתו של הדירקטוריון. ההתאמות שבוצעו בהוראה נועדו לפשט ולהקל על עבודת הדירקטוריון בתאגידים בנקאיים במדרגת קבע 1. להלן עיקרי ההתאמות שנקבעו:

- דרישה מופחתת למספר דירקטורים מזערי (5 במקום 7);
- הקלות בהרכב הדירקטוריון (ניסיון בנקאי, מומחיות חשבונאית ופיננסית);
- הקלות במינוי ועדות דירקטוריון (לא נדרשות ועדת תגמול, אלא אם כן נדרשת בהתאם לחוק החברות, ועדת ניהול סיכונים ועדת טכנולוגיה);
- הקלות בתדירות הנדרשת להתכנסות הדירקטוריון (אחת לרבעון במקום אחת לחודש).
- הקלה בתדירות הדיווח לדירקטוריון בעניין מצבו העסקי של הבנק (אחת לחצי שנה במקום אחת לחודש וחצי);

הוראות ניהול בנקאי תקין בנושאים הבאים: "חשבוני ראשי" (הוראה מס' 305), פונקציית ביקורת פנימית (הוראה מס' 307), "ציות" (הוראה מס' 308), "טיפול בתלונות הציבור" (הוראה מס' A308), "ניהול סיכונים" (הוראה מס' 310)

תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 רשאי לאחד פונקציות מסוימות, בכפוף להודעה מראש למפקח על הבנקים, במקרים המנויים בהוראה. למען הסר ספק, לעניין הפונקציה לטיפול בתלונות הציבור, נותרה האפשרות לפיה סעיף 7(ב) להוראה A308 לא יחול בתאגידים בנקאיים שבהם היקף הפעילות הקמעונאית מצומצמת, בכפוף לאישור המפקח על הבנקים. הקלה בתדירות הדיווח של המבקר הפנימי לדירקטוריון (אחת לשנה במקום אחת לחצי שנה); הקלה בתדירות הדיווח לפיקוח על תלונות הציבור (אחת לשנה במקום אחת לחצי שנה).

ג. הוראות ניהול בנקאי תקין בתחום אשראי והשקעות

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 313 בנושא "מסגרת פיקוחית למדידה ובקרה של חשיפות גדולות"
תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 עשוי להיות מאופיין בחשיפה גבוהה יחסית לקבוצת לווים בנקאית בשל גודלו, ולכן ניתנה התאמה לפיה המגבלה תעלה מ-15% ל-25% מהון עצמי רובד 1.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 315 בנושא "מגבלת חשיפה ענפית"

(1) ככל שהיקפי הפעילות העסקית של תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 אינם עולים על 2 מיליארד שקלים חדשים, לא תחול עליו מגבלת חשיפה ענפית בשיעור של 20% מתיק האשראי. עם זאת, תאגיד בנקאי שהמגבלה אינה חלה עליו עדיין נדרש לסווג את הלווים שלו לפי ענפי משק.
(2) תאגיד בנקאי במדרגת קבע 2, או תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 שהיקפי הפעילות העסקית שלו אינם עולים על 2 מיליארד שקלים חדשים, רשאי לחרוג מההגבלות שנקבעו בהוראה, ובלבד שחריגה זו תיחשב כ"חשיפה חריגה". על התאגיד הבנקאי להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 המבוטא כנקודות אחוז בשיעורים מהחשיפה החריגה כמפורט בסעיף 26(ב) להוראה; דרישת ההון הכוללת היא סך דרישות ההון בכל מדרגה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 318 בנושא "מאגר מידע על בטחונות"

מטעמי עלות-תועלת, ההוראה מותירה בידי תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 שיקול דעת לגבי אופן ניהול המידע אודות הבטחונות, בכפוף לכך שהתאגיד אינו עוסק באשראי לדיור או אם האשראי העסקי אינו עולה על 2 מיליארד ש"ח.

ד. הוראות ניהול בנקאי תקין בתחום סיכונים פיננסיים

לתאגיד בנקאי יתאפשרו ההתאמות הבאות:

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 333 בנושא "סיכון ריבית בתיק הבנקאי"

תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 אינו נדרש לבצע את כל 6 הזעזועים הסטנדרטיים הקבועים בהוראה, אלא 2 זעזועים (מקבילים) בלבד.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 339 בנושא "סיכוני שוק"

ההוראה תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 רק אם התיק למסחר עולה על 5% מסך נכסי הבנק. תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 שההוראה אינה חלה עליו יידרש לנהל את הסיכונים בכלים מקובלים ועל פי העקרונות הכלליים לניהול הסיכונים הקבועים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 310.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 345 בנושא "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים"

נוכח ההיקף הנמוך של החשיפות הפיננסיות הקשורות לאקלים בתאגיד בנקאי במדרגת קבע 1, ההוראה לא תחול עליו.

ה. סיכונים תפעוליים, לרבות טכנולוגיה, אבטחת מידע והגנת הסייבר

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 355 בנושא "ניהול המשכיות עסקית"

לעניין אתר חלופי של מרחב עבודה, תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 רשאי להתקשר מראש מול ספק חיצוני, שיספק לו אתר חלופי תוך 7 ימים מהתרחשות אירוע המשכיות עסקית ובכפוף לתנאים המנויים בסעיף 10(ב) להוראה; הקלה זו אינה כוללת אתר מחשב.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 364 בנושא "ניהול סיכונים טכנולוגיים המידע, אבטחת המידע והגנת הסייבר"

ניתנה אפשרות לצמצם את תפקידי הניהול הנדרשים על פי הוראות הפיקוח, באמצעות איחוד פונקציות ומתן אפשרות להוציא למיקור חוץ פעילויות של פונקציות מרכזיות מסוימות, כך שבתאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 או במדרגת קבע 2 ניתן לאחד את הפונקציות של מנהל טכנולוגיית המידע ומנהל הגנת הסייבר ואבטחת המידע בכפוף לאישור הדירקטוריון ולהודעה בכתב 60 יום מראש לפיקוח על הבנקים, ובהתאם לתנאים המפורטים בהוראה. בנוסף, תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 רשאי להוציא למיקור חוץ את פונקציית מנהל הגנת הסייבר ואבטחת המידע בכפוף לאישור הדירקטוריון ולהודעה בכתב 60 יום מראש לפיקוח על הבנקים, ובהתאם לתנאים המפורטים בהוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 367 בנושא "בנקאות בתקשורת"

נוכח ההתפתחות הטכנולוגית המהירה בשנים האחרונות המאפשרת קשר עם הלקוחות במגוון פלטפורמות טכנולוגיות, ונוכח המגמה של תאגידים בנקאיים חדשים להציע ללקוחותיהם שירותים, לרבות הצטרפות, באופן מקוון, ניתנה הקלה בתאגיד בנקאי המצוי במדרגת קבע 1 או במדרגת קבע 2, כך שניתן יהיה לתת לקטין הסברים ומענה לשאלות העולות אצלו בקשר להליך פתיחת החשבון במגוון ערוצי תקשורת ובלבד שההסברים והמענה לשאלות כאמור יינתנו על ידי נציג אנושי מקצועי של התאגיד הבנקאי. אין חובה לאפשר שימוש דווקא באינטראקציה חזותית או טלפונית למטרה כאמור.

בנוסף, תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 לא יהיה מחויב לשלוח מסרון קולי ללקוח שאין באפשרותו לקרוא מסרון כתוב. יובהר כי אין בהקלה זו בכדי לגרוע מחובת העמידה בהוראות הנגישות שנקבעו בדיון. בנוסף, תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 יהיה רשאי למסור ללקוחותיו פרטי ערוץ תקשורת אחר שיאושר על ידי המפקח על הבנקים, חלף מתן מספר טלפון לדיווח במקרה של גניבה, אובדן או שימוש לרעה במכשיר נייד.

ו. הוראות ניהול בנקאי תקין בתחום שבין הבנק לבין הלקוח

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 422 בנושא "פתיחת חשבון עו"ש ביתרת זכות וניהול חשבון"

במטרה לסייע לתאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 או במדרגת קבע 2 לבסס מודל עסקי בר-קיימא שיאפשר לו להתפתח ולהרחיב את פעילותו ולהיות גורם משמעותי ותחרותי במערכת הבנקאית, תאגיד בנקאי כאמור יהיה רשאי שלא להציע ללקוחותיו ליותר משירותי תשלום אחד מבין אמצעי התשלום המנויים בסעיפים קטנים 11(א)(2) עד 11(א)(4) להוראה. למען הסר ספק, אין הקלה ביחס לסעיפים 11(א)(1) ו-11(א)(5).

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 426 בנושא "מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי"

תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 יהיה רשאי לפנות למפקח על הבנקים כדי לקבל הקלה ביישום חובת הענקת שירות באמצעות מתן מענה אנושי מקצועי באמצעות מוקד פניות טלפוני, בכפוף לכך שהתאגיד הבנקאי יעמיד ללקוח מענה מקצועי אנושי חלופי הולם ולקבלת אישור בכתב מהמפקח על הבנקים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 439 בנושא "חייבים על פי הרשאה"

תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 או 2 המספק שירותי עו"ש יאפשר הקמה של הרשאות לחיוב חשבון בערוצי השירות בהם הוא נוהג לקבל הוראות לביצוע פעולות מלקוחותיו זאת חלף האמור בסעיף 6א(ב) להוראה.

פרק ג' - התאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין לשלבי ההיערכות 1 ו-2 (סעיפים 37 עד 61)

12. הפרק כולל את ההתאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין שיחולו על תאגיד בנקאי בשלבי היערכות 1 או 2. ההתאמות הנוגעות לתאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 (כמפורט בפרק ב' להוראה) חלות גם על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1, אלא אם נקבע הסדר מסוים אחר; וההתאמות הרלוונטיות לתאגיד בנקאי במדרגת קבע 2 (כמפורט בפרק ב' להוראה) חלות גם על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2, אלא אם נקבע הסדר מסוים אחר.

דברי הסבר:

כל הוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים חלות על תאגיד בנקאי בשלבי היערכות 1 ו-2, בכפוף להתאמות המפורטות בפרק זה ולהתאמות המפורטות בפרק ב' (בהתאם למדרגת הקבע הרלוונטית).

ההתאמות בשלבי ההיערכות נועדו לאפשר יישום הדרגתי של הוראות ניהול בנקאי תקין הנדרשות במדרגת הקבע הרלוונטית לבנק החדש, וזאת נוכח האתגרים והמשאבים המשמעותיים שכרוכים בהקמת בנק ובעמידה ברגולציה הנדרשת, ובמיוחד נוכח הקושי התפעולי בשנים הראשונות של הבנק ביישום מספר רב של פרויקטים מורכבים המחייבים היערכות טכנולוגית משמעותית.

להלן תיאור עיקרי ההתאמות שניתנו בפרק זה:

א. הוראות ניהול בנקאי תקין בתחום מדידה והלימות הון

הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201 עד 211 בנושא "מדידה והלימות הון" והוראת ניהול בנקאי

תקין מס' 218 בנושא "יחס מינוף"

לתאגיד בנקאי בשלבי היערכות 1 ו-2 ההוראה קובעת יחסי הון ומינוף נמוכים יותר ביחס ליחסים במדרגות קבע 1 או 2, בהתאמה. כמו כן תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 שסך נכסי סיכון האשראי שלו אינו עולה על 700 מיליון ש"ח יחזיק הון עצמי רובד 1 שלא יפחת מ-50 מיליון ש"ח, חלף דרישת יחסי ההון המזעריים, והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218 לא תחול עליו.

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 שסך נכסי סיכון האשראי שלו עולה על 700 מיליון ש"ח נדרש ליחס הון מזערי במונחי הון עצמי רובד 1 בלבד, ותאגיד בנקאי בשלב היערכות 2 שמחזיק ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור שגבוה לפחות בנקודת אחוז מהיחס המזערי הנדרש, יהיה פטור מעמידה ביחס הון

כולל מזערי. זאת מאחר שהון עצמי רובד 1 הוא הון איכותי יותר לשם ספיגת הפסדים בעת הצורך, ובמטרה לאפשר לתאגידים בשלבי ההיערכות יותר גמישות באופן העמידה בדרישות הלימות ההון. בנוסף, לתאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 שסך נכסי סיכון האשראי שלו עולה על 700 מיליון ש"ח ולתאגיד בנקאי בשלב היערכות 2 ניתנה הקלה בשיעור יחס המינוף הקבוע בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 218.

הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות"

בשלב היערכות 1 ו-2 תאגיד בנקאי לא נדרש לעמוד ביחס כיסוי נזילות. חלף זאת עליו להחזיק נכסים נזילים על פי מודל פנימי, שיוגש לפיקוח על הבנקים, ובלבד שיחזיק נכסים נזילים כהגדרתם בהוראה, בשיעור של 15% מסך פיקדונות הציבור שעשויים להיפרע ב-30 הימים הבאים, כמשמעות מונח זה בהוראה.

תאגיד בנקאי שסיים את שלב היערכות 1 או 2 או שהגיע לרף של 5 מיליארדי ש"ח פיקדונות ציבור (כמשמעות מונח זה בהוראה), יחל לעמוד ביחס כיסוי נזילות באופן מדורג, בהתאם למתווה שהוגדר בהוראה, עד להתכנסות ליחס כיסוי נזילות בשיעור של 100%, כנדרש בסעיף 15 בהוראה. המפקח על הבנקים רשאי להעלות את רף פיקדונות הציבור מ-5 מיליארדי ש"ח ל-7 מיליארדי ש"ח עבור תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2

הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 222 "יחס מימון יציב נטו"

בתקופת היערכות 1 לא יידרש יחס מימון יציב נטו. גם בתקופת היערכות 2 לא תידרש עמידה ביחס זה, אלא אם התאגיד הבנקאי הגיע לרף של 5 מיליארדי ש"ח פיקדונות ציבור (כמשמעות מונח זה בהוראה).

תאגיד בנקאי שסיים את תקופת היערכות 2 או שהגיע לרף של 5 מיליארדי ש"ח פיקדונות ציבור, יחל לעמוד ביחס מימון יציב נטו באופן מדורג, בהתאם למתווה שהוגדר בהוראה, עד להתכנסות ליחס מימון יציב נטו בשיעור של 100%, כנדרש בסעיף 16 להוראה. המפקח על הבנקים רשאי להעלות את רף פיקדונות הציבור מ-5 מיליארדי ש"ח ל-7 מיליארדי ש"ח עבור תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2.

ב. הוראות ניהול בנקאי תקין בתחום ניהול ובקרה

הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 301 בנושא "דירקטוריון"

עם כניסת הרישיון לתוקף, תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 יוכל למנות לתקופה מוגבלת את בעל שליטה או קרובו כיו"ר דירקטוריון או כיו"ר ועדת דירקטוריון, להוציא ועדות שחל על כך איסור בחוק החברות.

הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 301A בנושא "מדיניות תגמול"

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 לא נדרש ליישום ההוראה עד תום שנתיים ממועד סיום שלב ההיערכות וזאת כדי לאפשר לו להיערך לעדכון הסכמי התגמול הקיימים.

הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 307 בנושא "פונקציית הביקורת הפנימית"

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 רשאי להוציא את פונקציית הביקורת הפנימית למיקור חוץ, ובכלל זה המבקר הפנימי, וזאת באישור מראש של המפקח על הבנקים.

הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 308 בנושא "ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי"

תאגיד בנקאי בשלבי היערכות 1 ו-2 רשאי להשלים תוך 3 שנים את הסקר בנושאי ציות. אם התאגיד הבנקאי היה נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית (להלן – "נשת"י") טרם קבלת רישיון הבנק, היישום ההדרגתי יהיה רק בגין הוראות שהוא לא היה מחויב בהם כנשת"י וחייב בהם כתאגיד בנקאי.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 309 בנושא "בקורות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי"

סעיפים 4 עד 6 להוראה העוסקים בהערכת אפקטיביות הבקורות הפנימיות על הדיווח הכספי לא יחולו על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 בשנת הדיווח שבמהלכה הוא התחיל את שלב היערכות 1 (להלן – שנת הדיווח הראשונה), ובמהלך שתי שנות הדיווח העוקבות לשנת הדיווח הראשונה.

ג. הוראות ניהול בנקאי תקין בתחום אשראי והשקעות

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא "מסגרת פיקוחית למדידה ובקרה של חשיפות גדולות" (הוראה מס' 313)

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 מאופיין בחשיפה גבוהה יחסית לקבוצת לוויים בנקאית ולכן ניתנה התאמה לפיה המגבלה תעלה מ-15% ל-50% מהון עצמי רובד 1 של הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 318 בנושא "מאגר מידע על בטחונות"
תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 רשאי שלא לעמוד בהוראה כדי להיערך למדרגת קבע 1.

ד. הוראות ניהול בנקאי תקין בתחום סיכונים פיננסיים

לתאגיד בנקאי בשלב היערכות נקבעו ההתאמות הבאות:

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 בנושא "סיכון ריבית בתיק הבנקאי"

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 לא נדרש לבצע חישוב זעזועים סטנדרטיים כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333, כל עוד הוא מנהל את סיכוני הריבית על פי ההנחיות האיכותיות שבהוראה. תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2 רשאי למדוד רק את שני הזעזועים הסטנדרטיים המקבילים, חלף מדידה של ששת הזעזועים הסטנדרטיים המנויים בהוראה זו.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 בנושא "סיכוני שוק"

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2 שהתיק למסחר שלו אינו עולה על 5% מכך נכסיו, אינו כפוף להוראה, ובלבד שינהל את הסיכונים בכלים מקובלים ועל פי העקרונות הכלליים לניהול הסיכונים הקבועים בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 310.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא "ניהול סיכון הנזילות"

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 נדרש ליישם את ההוראה, למעט את סעיף 16 בה.

ז. סיכונים תפעוליים, לרבות טכנולוגיה, אבטחת מידע והגנת הסייבר

הוראות ניהול בנקאי תקין בנושאים: "ניהול סיכונים תפעוליים" (הוראה מס' 350), "מיקור חוץ" (הוראה מס' A359) "רוטציה וחופשה רציפה" (הוראה מס' 360), "ניהול סיכוני מודלים" (הוראה מס' 369)

נקבעו הסדרי יישום מדורג של ההוראות בתאגידים בנקאיים בשלבי היערכות 1 או 2. לגבי תאגיד בנקאי שקודם לקבלת רישיון בנק היה נשת"י, נקבע הסדר ספציפי בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 350.

ח. הוראות ניהול בנקאי תקין בתחום שבין הבנק לבין הלקוח

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 422 בנושא "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול חשבון"

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 יהיה רשאי שלא להציע ללקוחותיו אפשרות לביצוע תשלומים בדרך של חיובים על פי הרשאה כנדרש בסעיף 11(א)(1) להוראה ובלבד שיוצע ללקוחות אמצעי תשלום אחר אחד לפחות מבין אמצעי התשלום המפורטים בסעיפים 11(א)(2) עד 11(א)(4).

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 425 בנושא "דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים"

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 או 2 יהיה רשאי שלא להציג דוחות שנתיים לציבור לקוחותיו כנדרש בהוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 436 בנושא "מיזם לאיתור פיקדונות ללא תנועה וחשבונות של

נפטרים"

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 או 2 יהיה רשאי שלא ליישם את ההוראה ולהקים פלטפורמה אינטרנטית לצורך איתור פיקדונות ללא תנועה. למען הסר ספק יודגש כי התאגיד הבנקאי יישם את ההוראה בכל הנוגע לחשבונות נפטרים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 447 בנושא "פרסום שיעורי ריבית על פיקדונות ועל יתרות זכות

בחשבון"

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 רשאי שלא ליישם את סעיפים 7 ו-8 להוראה ולהעמיד מנגנון לחיפוש סוגי פיקדונות בהתאם למאפיינים שונים ושיעורי ריבית.

13. ביטול הוראת ניהול בנקאי תקין 480 בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין החלות על תאגיד

בנקאי חדש"

בעקבות העבודה המקיפה שנעשתה בנושא רגולציה מידתית וכללה, בין היתר, הגדרת מדרגות פיקוחיות ומתן הקלות משמעותיות לתאגידים בנקאיים קטנים וחדשים, הוראה 480 תבוטל ובמקומה באה הוראה זו.

תחילה

14. תחילת ההוראה לפי חוזר זה ומועד ביטול הוראה 480 לפי סעיף 13 בחוזר זה הם ביום פרסומה של ההוראה באתר האינטרנט של בנק ישראל.

עדכון קבצים

15. רצ"ב דפי העדכון לקובץ הוראות ניהול בנקאי תקין.

להכניס עמוד

(6/26) [1] 490-1-18

להוציא עמוד

בכבוד רב,

דניאל חחיאשווילי

המפקח על הבנקים

הפיקוח על הבנקים

יחידת רישוי ובנקים חדשים

דוח קביעת אסדרה

שם האסדרה:	נוהל בנקאי תקין מס' 490 בנושא "מסגרת פיקוחית לבנקים קטנים וחדשים"
מספר חוזה נלווה בפיקוח על הבנקים:	2855
מועד פרסום האסדרה:	30.06.26
גורם מאסדר בפיקוח על הבנקים:	יחידת רישוי ובנקים חדשים יחידת ההסדרה יחידת האסדרה (בנק-לקוח) יחידת טכנולוגיה בבנקאות
סוג האסדרה:	הוראת ניהול בנקאי תקין
סטטוס אסדרה:	פרסום הוראה
מועד תחילה:	30.06.26
תחולה:	תאגיד בנקאי כהגדרתו בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א - 1981
מועד פרסום דוח קביעת האסדרה:	30.06.26

כללי

הוראת נוהל בנקאי תקין מס' 490 בנושא "מסגרת פיקוחית לבנקים קטנים וחדשים" (להלן – "ההוראה") מגדירה מדרגות קבע פיקוחיות בהתאם לגודלו של התאגיד הבנקאי, כאשר לכל מדרגת קבע נקבעות התאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין שעולות בקנה אחד עם החשיבות המערכתית וגודלו של הבנק. בנוסף, היא מגדירה שלבי היערכות לבנק חדש שקיבל רישיון בנק. שלבי ההיערכות מאפשרים יישום הדרגות של ההוראות הנדרשות במדרגה הקבע הרלוונטית שבה יחל הבנק החדש את פעילותו בהתאם להיקף נכסיו המאזניים וסך פיקדונות הציבור. ההתאמות בהוראות מאזנות בין הצורך להקל ולפשט את ההוראות החלות על תאגיד בנקאי קטן לבין הצורך לשמור על יציבות התאגיד הבנקאי, ההוגנות כלפי הלקוח ומתן שירות הולם. בנוסף, נועדו ההתאמות בהוראות לאפשר הדרגתיות ביישום הרגולציה שחלה על תאגיד בנקאי חדש, בשנים הראשונות לפעילותו, נוכח האתגרים והמשאבים הניכרים שכרוכים בהקמת בנק. ההתאמות בהוראה נקבעו, בין היתר בנושאים הבאים: יחסי הון ומינוף, יחסי נזילות, היקף הדירקטוריון, הרכבו, וסדרי פעילותו, איחוד פונקציות בנושאי ניהול סיכונים וטכנולוגיה, אפשרות להוצאת פונקציות ופעילות למיקור חוץ, סיכוני שוק וריבית, הוראות בתחומי בנק לקוח ועוד. גישת הרגולציה המדרגת המותאמת לגודלם של התאגידים הבנקאיים מבוססת על גישת הפרופורציונאליות (מידתיות) שקבעת ועדת באזל לפיקוח על הבנקים בעקרונות הליבה לפיקוח אפקטיבי על בנקים והיא מיושמת על ידי רגולטורים מקבילים ברחבי העולם [להרחבה ראו סעיף 1 (ו)].

חלק 1 הגדרת עיקרי האסדרה, מטרותיה, הטעמים והתועלת הצפויה מקביעתה

א. **תיאור מצב קיים** - הפיקוח על הבנקים פרסם בשנת 2020 הוראת נב"ת מס' 480 בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין החלות על תאגיד בנקאי חדש" במסגרתה ניתנו הקלות לבנק חדש ובנק בהקמה. הקלות אלו לא חלו על בנקים קטנים.

ב. **הגדרת הבעיה הקיימת, על מי היא משפיעה ובאיזה אופן (ישיר/עקיף וכו'), מהם הסיכונים שהאסדרה נועדה למזער**

אחד מיעדי הפיקוח על הבנקים הוא הגברת התחרות במערכת הבנקאית לצד שמירה על היציבות וההוגנות כלפי הלקוחות. במסגרת זו בשנים האחרונות הפיקוח על הבנקים הוביל והיה שותף בקידום רפורמות שונות להגברת התחרות במערכת הבנקאית. במסגרת צוות שהוקם בפיקוח על הבנקים ולאחריו בצוות בין משרדי בראשות המפקח על הבנקים וראש אגף תקציבים במשרד האוצר, נבחנו צעדים נוספים להגברת התחרות להסרת חסמים שיאפשרו לשחקנים נוספים לקבל רישיון בנק, וכן להקל ולפשט את הרגולציה על הבנקים הקטנים. אחת ההמלצות היתה לגבש מסגרת פיקוח ואסדרה המותאמים לגודל הבנק. פרסום ההוראה מהווה יישום ההמלצה לגיבוש מסגרת אסדרה המותאמת לגודל הבנק.

ג. **יעדי האסדרה (מטרה, תועלות וכדומה)**

(1) עידוד כניסת שחקנים נוספים למערכת הבנקאית תוך שמירה על יציבות המערכת הבנקאית, וכן פישוט הרגולציה על בנקים קטנים. וזאת מתוך הנחה שכלל שמספר השחקנים במערכת הבנקאית יעלה, יתחזק הפוטנציאל להגברת התחרות, באופן הצפוי להיטיב עם לקוחות המערכת הבנקאית בכללותה. (2) קביעת מסגרת אסדרה פרופורציונלית ומדורגת המותאמת לגודל הבנק, בין היתר, לצורך הפחתת נטל ציות עודף לבנק קטן והקלה בתהליך ההיערכות של בנק חדש (3) מתן ודאות רגולטורית בנושאים בהם בהתאם למדיניות הפיקוחית ניתן להקל ולסייע לבנקים קטנים וחדשים במסגרת יישום עיקרון הפיקוח המידתי.

ד. **מיפוי כלל בעלי העניין הרלבנטיים**

פרסום ההוראה צפוי להשפיע על שחקנים חדשים, ובכלל זה גופים חוץ בנקאיים, המבקשים לקבל רישיון בנק, וכן על תאגידים בנקאיים קטנים קיימים. בנוסף, ככל שיעדי האסדרה יושגו וייכנסו שחקנים חדשים למערכת הבנקאית, יעלה הפוטנציאל להגברת התחרותיות במערכת הבנקאית אשר יתגלגל לטובת ציבור הלקוחות.

ה. **בחינת קיום אסדרה מקבילה או סותרת**

אין. יובהר כי ההוראה הנוכחית תחליף את הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 480 בנושא "התאמות להוראות ניהול בנקאי תקין החלות על תאגיד בנקאי חדש" במסגרתה ניתנו הקלות לבנק חדש ובנק בהקמה.

ו. **סקירה בינלאומית (פירוט רגולציה רלבנטית והפנייה למקורות המידע)**

(1) ועדת באזל לפיקוח על בנקים הקובעת את הסטנדרטים הבינלאומיים לפיקוח יציבותי על בנקים, קובעת במסמך עקרונות הליבה של פיקוח בנקאי אפקטיבי כי פרופורציונליות (מידתיות) רגולטורית היא גישה מקובלת.¹

במסמך שפרסמה הוועדה ביולי 2022 מצוין כי דרישות הרגולציה המושתות על תאגיד בנקאי צריכות להיות עקביות עם החשיבות המערכתית של התאגיד ועם פרופיל הסיכון שלו. אופן יישום גישה המידתיות יכול להתבטא בדרישות פשוטות יותר לבנקים קטנים בעלי חשיבות מערכתית נמוכה, ויכול לקבל ביטוי בצורות שונות, אך אין להתפשר על היציבות.

בהתאם לכך, רשויות פיקוח ברחבי העולם הכירו בכך שבנקים בעלי מאפיינים שונים מייצרים סיכונים מערכתיים שונים, ועל כן משיתים דרישות רגולטוריות שונות, אשר מצד אחד שואפות

¹ https://www.bis.org/basel_framework/standard/BCP.htm

להבטיח את יציבות המערכת הבנקאית, ומצד שני, יצמצמו את נטל הציות הרגולטורי כך שתהיה כדאיות כלכלית לבנקים קטנים שאינם עוסקים בפעילויות מורכבות.

עוד יצוין שבשנת 2019 פרסמה ועדת באזל סקר שעסק ביישום רגולציה פרופורציונלית בקרב מדינות שונות. ממצאי הסקר העלו שרוב המדינות שנסקרו מיישמות רגולציה פרופורציונלית על המערכת הבנקאית, לרוב ביחס לבנקים שמהווים נתח קטן יחסית מהיקף כלל המערכת הבנקאית באותה מדינה.

(2) **ארה"ב**² – בארצות הברית מחולקים הבנקים בעלי היקף נכסים מעל 50 מיליארד דולר לחמש קבוצות פיקוח, בהתאם להיקף נכסיהם ולמבנה פעילותם. לכל קבוצה מוחלות דרישות רגולטוריות המותאמות לרמת הסיכון המערכתי שמייצרים הבנקים הנכללים בה. בנוסף, בנקים קהילתיים בעלי נכסים בהיקף נמוך מ- 10 מיליארד דולר נהנים מהקלות רגולטוריות ייעודיות נוספות. מידתיות הרגולציה ביחס לקבוצות אלו מתבטאת בהתאמות בדרישות הון, דרישות נזילות, דרישות המגבילות את הרכב תיק האשראי ובהקלות במבחני קיצון פיקוחיים³.

(3) **איחוד אירופי** – במסגרת האיחוד האירופי, הבנק המרכזי האירופי (ECB) מופקד על הפיקוח הישיר על בנקים המסווגים כמהותיים (Significant Institutions), אשר עליהם מוחל לרוב משטר פיקוח מחמיר יותר מזה החל על בנקים המפוקחים בידי רשויות הפיקוחיות המקומיות.⁴ האיחוד האירופי עיגן בחקיקה הוראות הנוגעות למדיניות הפיקוח על בנקים קטנים ולא מורכבים.⁵ הגדרת בנקים קטנים ולא מורכבים כוללת לרוב הסתמכות על היקף נכסים, חשיבות מערכתית נמוכה ופעילות מסחר בהיקף נמוך.⁶ בהתאם לכך, מוחלות על בנקים אלו דרישות רגולטוריות מותאמות, הכוללות בין השאר חישוב פשוט יותר של יחס ה-NSFR, גישות פשוטות יותר לחישוב סיכון אשראי, ודרישות גילוי מקלות.⁷

(4) **קנדה** – הרגולטור היציבותי של הבנקים בקנדה (OSFI) מקיים משטר פיקוחי ייעודי לגופים פיננסיים קטנים ובינוניים המכונים SMSBs (Small and Medium-Sized Deposit-Taking Institutions), המובחן מהמשטר החל על בנקים גדולים בעלי חשיבות מערכתית. משטר זה מחלק את ה-SMSBs ל-3 קבוצות בהתאם להיקף הנכסים שלהם ולמורכבות פעילותם. המידתיות הרגולטורית באה לידי ביטוי בהתאמות נרחבות בדרישות ההון, הנזילות וחישוב נכסי סיכון לצורכי הלימות הון. בנקים בקטגוריות אלו נהנים מאפשרות ליישום גישות פשוטות יותר לחישוב נכסי סיכון בגין סיכונים תפעוליים, סיכוני אשראי וסיכוני שוק, וכן מפטור מדרישת יחס NSFR, כאשר בנקים בקטגוריה השלישית פטורים גם מדרישת יחס המינוף.

(5) **אנגליה** – בשנים האחרונות בחר הרגולטור האנגלי לפיקוח על יציבות הבנקים (PRA) להקים מסגרת ייעודית⁸ עבור בנקים קטנים ופשוטים⁹ (SDDTs- Small Domestic Deposit Takers), כשהמטרה

² <https://www.federalreserve.gov/aboutthefed/boardmeetings/files/tailoring-rule-visual-20191010.pdf>

³ לדוגמה, בנקים בעלי היקף נכסים בין 50 ל- 100 מיליארד דולר ובנקים עם היקף נכסים בין 100 ל- 250 מיליארד דולר ניתן פטור מהחזקת כרית הון אנטי מחזורית והם נדרשים לעמוד ביחס מינוף פשוט יותר, ובנקים בעלי היקף נכסים בין 50 ל- 100 מיליארד דולר אף אינם משתתפים במבחי הקיצון הרוחביים.

⁴ <https://www.bankingsupervision.europa.eu/about/thessm/html/index.en.html>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TEXT/PDF/?uri=CELEX:32019R0876>

⁶ שם, סעיפים 7 ו-42.

⁷ שם, סעיפים 6, 53, 66 ו-67.

⁸ The Strong and Simple Framework

⁹ הכללת בנקים במסגרת זו מבוססת, בין היתר, על היקף נכסים (עד 20 מיליארד ליש"ט), עיקר חשיפות האשראי של הבנק הן מקומיות, פעילות מסחר מוגבלת בניירות ערך, היעדר שימוש במודלים פנימיים לחישוב סיכון אשראי, מגבלות על פעילויות מסוימות כגון סליקה וקסטודי, ואיסור על החזקה בידי חברות-אם זרות.

היא להפחית מורכבות ועלויות ציות לבנקים קטנים שאינם מערכתיים, תוך שמירה על יציבות פיננסית...לבנקים אלה נקבעו התאמות בדרישות הון ונזילות, לרבות פטור מיחס NSFR והקלות בדיווח ובגילוי בנושאי ניהול נזילות ומבחני קיצון. והפחתת תדירות ביצוע תהליכי ICAAP ו-ILAAP.

(6) **שוויץ** – הרשות המפקחת על הבנקים בשוויץ מסווגת את הבנקים לחמש קבוצות בהתאם לרמת הסיכון המערכתי שכל בנק מייצר, בהתבסס על היקף נכסים והיקף פיקדונות. בנקים המסווגים בקבוצות הרביעית והחמישית רשאים להגיש בקשה להצטרפות למשטר פיקוח מקל המכונה Small Banks Regime. משטר זה כולל התאמות בדרישות ההון, הנזילות, ניהול הסיכונים והגילוי, ובכללן הפחתת דרישות בחישוב נכסי סיכון משוקללים, פטור מדרישת כרית הון אנטי-מחזורית, פטור מיחס NSFR, הקלות בדרישות הגילוי והפחתת תדירות הערכת סיכונים בידי הביקורת הפנימית.

חלק 2 חלופות מרכזיות ונימוקים לחלופה שנבחרה

א. אפיון הדילמות המרכזיות שעומדות בפני המאסדר

הסוגיה המרכזית שנדונה במסגרת גיבוש ההוראה היא יצירת איזון ראוי בין הצורך להקל בדרישות הפיקוח והאסדרה המוטלות על תאגידים בנקאיים קטנים, וכן לאפשר יישום מדורג של ההוראות ביחס לתאגידים בנקאיים חדשים, לבין הצורך לשמור על יציבותם של התאגידים הבנקאיים, על יציבות המערכת הבנקאית בכללותה ועל הוגנות ורמת שירות ותמיכה נאותה כלפי הלקוחות.

ב. בחינת החלופות להשגת המטרה בהיבטים הבאים:

חלופה ראשונה – המשך החלת משטר רגולטורי אחיד למעט בנקים חדשים

במסגרת חלופה זו, הפיקוח על הבנקים אינו מאמץ רגולציה פרופורציונלית וממשיך להחיל משטר הוראות אחיד על כלל התאגידים הבנקאיים למעט בנקים חדשים, ללא הבחנה על בסיס גודלם, ופעילותם או רמת חשיבותם המערכתית. חסרונה המרכזי של חלופה זו הוא הטלת נטל ציות גבוה על תאגידים בנקאיים קטנים, נטל אשר עלול לפגוע בכדאיות הכלכלית של פעילותם, לשמש חסם כניסה משמעותי לשחקנים חדשים למערכת הבנקאית, ובכך לצמצם את פוטנציאל הגברת התחרות במערכת הבנקאית הקמעונאית.

החלופה המועדפת – קביעת רגולציה פרופורציונלית

החלופה המועדפת היא אימוץ רגולציה פרופורציונלית, באמצעות קביעת מדרגות קבע פיקוחיות המבוססות על גודלו של התאגיד הבנקאי ורמת מורכבותו, כאשר לכל מדרגה קבע פיקוחיות מותאמת אסדרה בהתאם לגודל ומורכבות התאגיד הבנקאי.

המודל שנבחר משכלל ומרחיב את המודל הקיים שיישם הפיקוח על הבנקים בהתאם להוראות נב"ת 480 ונשען על שילוב של המרכיבים הבאים:

- מדרגות קבע מוגדרות מראש;
- תקופות היערכות לבנק חדש טרם החלת מדרגות הקבע;
- התאמות ייעודיות בהוראות הפיקוח על הבנקים בהתאם למדרגת הקבע הרלוונטית.

גישה זו נועדה לייצר איזון מיטבי בין הורדת נטל הציות על בנקים קטנים, מתן תקופת היערכות לבנקים חדשים, מה שצפוי להוביל לכניסת שחקנים חדשים למערכת הבנקאית, במטרה לעודד תחרות, לבין שמירה על יציבות הבנק הבודד והמערכת והגנה על ציבור הלקוחות תוך חיזוק השקיפות והודאות הרגולטורית ובתוך כך תוך חיזוק השיעור בין השחקנים הפוטנציאליים השונים. נוסף על כך, גישה זו עולה בקנה אחד עם שיטות ולסטנדרטים בין-לאומיים של פיקוח בנקאי מבוסס סיכון ופרופורציונליות כפי שפורט לעיל.

חלק 3 השפעות צפויות של האסדרה (ישירות ועקיפות)

א. השפעות צפויות של האסדרה

הפחתת נטל הציות הרגולטורי על תאגידים בנקאיים קטנים

האסדרה הפרופורציונלית צפויה להפחית את היקף ועלות הציות להוראות הפיקוח על הבנקים עבור תאגידים בנקאיים קטנים, באמצעות התאמות ייעודיות בדרישות ההון, הנזילות, ניהול הסיכונים, הממשל התאגידי, הדיווח והגילוי.

מתן תקופת היערכות לבנקים חדשים

קביעת תקופות היערכות ייעודיות לבנקים חדשים תאפשר יישום מדורג של דרישות פיקוחיות מורכבות, תוך התאמה ליכולת הארגונית והתפעולית של תאגידים בראשית דרכם.

הפחתת הנטל הרגולטורי צפוי להקל על עלויות ההקמה ושלבי ההיערכות הנדרשים לבנק חדש ולשפר את הכדאיות הכלכלית של פעילות בנקים קטנים ובנקים חדשים, לבסס את פעילותם תוך יישום מודל עסקי בר-קיימא וכדאי כלכלית, וזאת מבלי לפגוע ביעדי הליבה של הפיקוח על הבנקים.

בהירות וודאות רגולטורית

הגדרת מדרגות קבע פיקוחיות ברורות מראש והצמדת דרישות מותאמות לכל מדרגה צפויות להגביר את הוודאות הרגולטורית עבור התאגידים הבנקאיים, ולאפשר תכנון ארוך-טווח מושכל ביחס להתרחבות פעילותם.

שימור רמת יציבות והגנה על הלקוח

לצד ההתאמות, האסדרה שומרת על דרישות ליבה בתחומי היציבות, ניהול הסיכונים, ההוגנות ויחסי בנק-לקוח, ועל כך אינה צפויה לפגוע בהגנה על ציבור המפקידים והלקוחות או ביציבות המערכת הבנקאית.

ב. השפעות עקיפות

עידוד כניסת שחקנים חדשים והגברת התחרות

הפחתת חסמים ועלויות הציות לרגולציה צפויה לעודד כניסתם של בנקים חדשים, לרבות גופים חוץ-בנקאיים, ובכך לתרום להגברת התחרות במערכת הבנקאית, במיוחד במקטע הקמעונאי.

שיפור מגוון השירותים והחדשנות

הגברת התחרות עשויה להוביל לפיתוח מוצרים ושירותים בנקאיים מגוונים וחדשניים, לשיפור חוויית הלקוח ולהתייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בכללותה.

השפעה חיובית על עלויות לצרכנים

בטווח הבינוני-ארוך, גידול במספר השחקנים והגברת התחרות צפויים להפעיל לחץ תחרותי להוזלת מחירים, שיפור תנאים והגברת שקיפות עבור לקוחות המערכת הבנקאית.

התאמה לסטנדרטים בין-לאומיים ומוניטין רגולטורי

אימוץ גישה פרופורציונלית תואם פרקטיקות מקובלות בעולם, ועשוי לחזק את אמון השוק והמשקיעים במסגרת הרגולטורית המקומית.

חלק 4 שיתוף הציבור

תיאור הליך שיתוף הציבור והשפעתו על האסדרה

בשנת 2024 הוקם צוות בראשות המפקח על הבנקים, אשר בחן צעדים להסרת חסמים רגולטוריים במטרה לאפשר לגופים חוץ-בנקאיים לקבל רישיון בנק. הצוות פרסם דוח ביניים להערות הציבור¹⁰, שבו הומלץ, בין היתר, על גיבוש מסגרת פיקוח ואסדרה פרופורציונלית, המותאמת לגודלו של הבנק.

בהמשך לפרסום דוח הביניים, מינו נגיד בנק ישראל ושר האוצר צוות בין-משרדי, אשר פרסם באוגוסט 2025 דוח סופי¹¹. במסגרת דוח זה פורסמה להערות הציבור "מפת דרכים" שגיבש הפיקוח על הבנקים, שנועדה להרחיב את יישום גישת הפרופורציונליות הפיקוחית בהתאם לגודל ולמורכבות הבנקים, הן בהיבטי האכיפה והן בהיבטי הרגולציה. מטרת "מפת הדרכים" הייתה לאפשר המשך תמיכה בכניסתם של שחקנים חדשים למערכת הבנקאית, לרבות גופים שפעלו קודם לכן כגופים חוץ-בנקאיים. עקרונות הרגולציה הפרופורציונלית באו לידי ביטוי בהתאמות להוראות הפיקוח על הבנקים בתחומי היציבות, הממשל התאגידי, ניהול הסיכונים, ההוגנות ויחסי בנק-לקוח, למפת הדרכים התקבלו הערות מגופים רבים.

בנוסף, בפברואר 2026 פורסמה להערות הציבור טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא "מסגרת פיקוחית לבנקים קטנים וחדשים". לאחר פרסומה התקיים דיון בוועדה המייעצת למערכת הבנקאית, התקבלו התייחסויות מגופים שונים, והתקיים עמם שיח מקצועי, אשר תרם לעיצוב ההסדרה וגיבוש ההוראה הסופית.

חלק 5 אחר

א. נושאים נוספים רלבנטיים לאסדרה הספציפית (אם ישנם) - אין

ב. אם ייחודי לאסדרה הספציפית, מועד ודרך בחינה בדיעבד

הפיקוח על הבנקים יבצע בחינה בדיעבד של האסדרה בתום עשר שנים ממועד תחילתה, לצורך הערכת השגת מטרותיה והצורך בביצוע התאמות. במסגרת הבחינה ייבחנו, בין היתר:

- השפעת האסדרה על כניסת שחקנים חדשים למערכת הבנקאית;
- השפעתה על היקף ועלויות הציות של בנקים קטנים וחדשים;
- אופן יישום מדרגות הקבע ושלבי ההיערכות;
- השפעת האסדרה על היציבות התאגידיים הבנקאיים וההוגנות כלפי הלקוחות.

הבחינה תתבסס, בין היתר, על נתונים פיקוחיים, ושיח עם הגורמים המפוקחים.

¹⁰ <https://www.boi.org.il/media/e3gib1jv/111545.pdf>

¹¹ <https://www.boi.org.il/media/d2mj1qq2/202524.pdf>

מסגרת פיקוחית לבנקים קטנים וחדשים

תוכן העניינים

שם הפרק	עמוד
פרק א' כללי	2
פרק ב' התאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין למדרגות קבע 1 או 2	5
פרק ג' התאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין לשלבי ההיערכות למדרגות קבע 1 או 2	12

פרק א': כללי

מבוא

1. אחד מיעדי הפיקוח על הבנקים הוא הגברת התחרות במערכת הבנקאית. במסגרת מימוש יעד זה, הוביל הפיקוח על הבנקים מהלכים לקידום התחרות ולהסרת חסמי כניסה למערכת הבנקאית.
2. בחודש אוגוסט 2025 פרסם צוות עבודה בין-משרדי בראשותם המשותפת של המפקח על הבנקים והממונה על התקציבים במשרד האוצר המלצות שמטרתן קידום התחרות במערכת הבנקאית ובשירותים שמעמידים הבנקים למגזר הקמעונאי, דהיינו, למשקי הבית, לעסקים הקטנים ולעסקים הבינוניים. ההמלצות התמקדו בהסרת הגבלות ובצמצום חסמים המקשים על כניסתם של שחקנים חדשים למערכת הבנקאית, לרבות כאלה שפעלו קודם לכן כגופים חוץ-בנקאיים. בהמשך להמלצות הצוות גיבש הפיקוח על הבנקים התאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין בהתאם לגישת המידתיות (הפרופורציונליות) של ועדת באזל. ההתאמות באות לידי ביטוי בהוראות ההון, הנזילות, הממשל התאגידי, ניהול הסיכונים, ההוגנות ויחסי בנק לקוח ועוד, באופן שאינו מתפשר על דרישות היציבות ושומר על עקרונות של מתן שירות נאות והוגן ללקוחות.
3. ועדת באזל קבעה את גישת המידתיות בעקרונות הליבה לפיקוח אפקטיבי על בנקים. המטרה של גישה זו היא לוודא כי דרישות האסדרה והפיקוח עולות בקנה אחד עם החשיבות המערכתית, הגודל ומורכבות הפעילות של התאגידים הבנקאיים באופן שאינו מתפשר על היציבות. ועדת באזל הדגישה שגישת המידתיות אינה מכוונת לדילול הסטנדרטים הפיקוחיים והפחתת החוסן של הגופים הפיננסיים הקטנים, אלא לגישה פיקוחית שתהיה פשוטה להבנה וליישום.
4. הוראה זו מרחיבה את הגישה המידתית של הפיקוח על הבנקים כדי לתמוך בהמשך כניסתם של שחקנים חדשים למערכת הבנקאית. ההוראה מגדירה מדרגות פיקוחיות בהתאם לגודלו של התאגיד הבנקאי, וקובעת התאמות ליישום הוראות ניהול בנקאי תקין לפי המדרגות הפיקוחיות. בנוסף, ההוראה קובעת שלב היערכות לתאגיד בנקאי שקיבל רישיון בנק, כדי לאפשר יישום מדורג של ההוראות שחלות על הבנק בהתאם למדרגה הפיקוחית שאליה הוא משתייך. הוראה זו מחליפה את הוראת נוהל בנקאי תקין מספר 480.
5. למונחים בהוראה תהא המשמעות שבהוראת ניהול בנקאי תקין הרלוונטית, אלא אם נאמר אחרת.

תחולה

6. התחולה בהוראה זו תהיה בהתאם לתחולה בהוראה הרלוונטית, ואולם היא לא תחול על נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית כהגדרתו בסעיף 36ט בחוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981, ועל תאגיד הנשלט על ידו.

הגדרות

7.

"שלב היערכות למדרגת קבע 1"
(להלן – "שלב היערכות 1")

התקופה שמתחילה ביום כניסת רישיון הבנק לתוקף ומסתיימת בתום שלוש שנים, ובלבד שסך נכסיו המאזניים של התאגיד בנקאי על בסיס מאוחד לא יעלה על 15 מיליארד שקלים חדשים במשך שנתיים רצופות, וסך פיקדונות הציבור שלו לא יעלה על 2 מיליארד שקלים חדשים במהלך שני רבעונים רצופים, והוא אינו נשלט בידי תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 15 מיליארד שקלים חדשים.

המפקח רשאי על פי שיקול דעתו להאריך תקופה זו עד שנתיים נוספות, ובלבד שסך פיקדונות הציבור של התאגיד הבנקאי לא יעלה על 5 מיליארד שקלים חדשים במהלך שני רבעונים רצופים.

"שלב היערכות למדרגת קבע 2"
(להלן – "שלב היערכות 2")

התקופה שמתחילה ביום כניסת רישיון הבנק לתוקף ומסתיימת בתום שלוש שנים, ובלבד שסך נכסיו המאזניים של תאגיד בנקאי על בסיס מאוחד בתקופה זו עולה על 15 מיליארד שקלים חדשים ואינו עולה על 50 מיליארד שקלים חדשים במשך שנתיים רצופות, והוא אינו נשלט בידי תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 50 מיליארד שקלים חדשים.

המפקח רשאי על פי שיקול דעתו להאריך תקופה זו עד שנתיים נוספות.

"תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1"

תאגיד בנקאי אשר עומד בתנאים הבאים:

(1) סיים את שלב ההיערכות למדרגת קבע 1 או שאינו עומד בתנאים להיכלל בשלב היערכות למדרגת קבע 1;

(2) סך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד אינו עולה על 15 מיליארד שקלים חדשים במשך שנתיים רצופות;

(3) אינו נשלט בידי תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 15 מיליארד שקלים חדשים.

תאגיד בנקאי אשר עומד בתנאים הבאים:

"תאגיד בנקאי במדרגת קבע 2"

(1) סיים את שלב ההיערכות למדרגת קבע 2 או שאינו עומד בתנאים להיכלל בשלב היערכות למדרגת קבע

2;

- (2) סך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 15 מיליארד שקלים חדשים ואינו עולה על 50 מיליארד שקלים חדשים במשך שנתיים רצופות;
- (3) אינו נשלט בידי תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 50 מיליארד שקלים חדשים.

"תאגיד בנקאי במדרגת קבע 3" תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 50 מיליארד שקלים חדשים.

לעניין סעיף זה:

- (1) "סך הנכסים המאזניים" ו"סך פיקדונות הציבור" כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
- (2) "שנתיים רצופות" ו"שני רבעונים רצופים" – יחושבו על בסיס הדיווח לפיקוח על הבנקים לסוף שנה ולסוף רבעון, בהתאמה.

מעבר של תאגיד בנקאי בין מדרגות הקבע

8. המפקח רשאי להפעיל שיקול דעת בסיווג תאגיד בנקאי למדרגת קבע.
9. במעבר של תאגיד בנקאי בין מדרגת קבע 1 למדרגת קבע 2 ובין מדרגת קבע 2 למדרגת קבע 3, המפקח רשאי לקבוע תקופת מעבר שלא תעלה על שנתיים ליישום הוראה מסוימת או ליישום כלל ההוראות הרלוונטיות המתחייבות במדרגת הקבע החדשה. התאגיד הבנקאי יגבש תכנית לסגירת פערים רגולטוריים למעבר למדרגת הקבע החדשה, שתאושר מראש ובכתב על ידי המפקח.

ההתאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין החלות במדרגות הקבע ושלבי היערכות

10. הוראות ניהול בנקאי תקין חלות על תאגיד בנקאי במדרגות קבע 1 או 2 בכפוף להתאמות המפורטות בפרק ב' להוראה זו.
11. הוראות ניהול בנקאי תקין חלות על תאגיד בנקאי בשלבי היערכות 1 או 2 ייקבעו כמפורט להלן:
- (א) על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 חלות ההתאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין שחלות במדרגת קבע 1, כמפורט בפרק ב' להוראה זו;
- (ב) על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2 חלות ההתאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין שחלות במדרגת קבע 2, כמפורט בפרק ב' להוראה זו.
- (ג) בנוסף, חלות ההתאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין על תאגידים בנקאיים בשלבי ההיערכות 1 או 2, המפורטות בפרק ג' להוראה זו.

תכנית יציאה

12. תאגיד בנקאי נדרש לתכנית יציאה בעשר השנים הראשונות מכניסת רישיון הבנק שלו לתוקף. תכנית היציאה היא תכנית "מגירה" אשר נועדה לאפשר לתאגיד הבנקאי לסיים פעילותו (על דרך מכירתה, סגירתה או בכל אופן אחר), מבלי לפגוע במערכת הבנקאית ובלקוחותיו, ובכלל זה לאפשר לתאגיד הבנקאי להמשיך ולנהל תהליכים ושירותים חיוניים, כהגדרת "תהליך או

שירות חיוני" בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 355, עד סיום פעילותו. תכנית היציאה תופעל, למשל, כאשר המודל העסקי מתברר כבלתי ישים או כשהתאגיד הבנקאי החדש לא מצליח לגייס את ההון הנדרש. תכנית היציאה תותאם לפעילות התאגיד הבנקאי. תכנית היציאה תכלול, בין היתר, התייחסות לנושאים הבאים: הפסקה מסודרת של קבלת פיקדונות מהציבור, החזר מלא ומהיר של כספי הלקוחות, מימוש נכסי התאגיד הבנקאי, טיפול בהתחייבויות צדדים שלישיים (ספקים ונותני שירותים), ניהול סגירת מערכות טכנולוגיות והגנה על מידע של הלקוחות, המשכיות ורציפות השירות והתמיכה ללקוחות, גילוי ומתן הודעות ללקוחות ובכלל זה גיבוש אסטרטגיית הטיפול בלקוחות. דירקטוריון התאגיד הבנקאי יאשר לפחות אחת לשנה את תכנית היציאה וכן יאשר שינויים שנערכו בה. התכנית תוגש למפקח על הבנקים בכל סוף חודש יוני, כשלושה חודשים לאחר תום הכנת הדוח הכספי השנתי.

פרק ב': התאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין למדרגות קבע 1 או 2

הוראות ניהול בנקאי תקין יחולו על תאגיד בנקאי במדרגות קבע 1 או 2, בכפוף להתאמות כמפורט להלן:

הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201 בנושא "מדידה והלימות ההון – מבוא, תחולה וחישוב דרישות"

13. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201 תחול על תאגיד בנקאי במדרגות קבע 1 או 2 בהתאמות הבאות:

(א) בתאגיד בנקאי במדרגת קבע 1, במקום האמור בסעיף 40(ב) יבוא:

"יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

(1) יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-8%;

(2) יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-11.5%.

על אף האמור בסעיף קטן (2), תאגיד בנקאי שיחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים שלו הוא 9% או גבוה יותר, פטור מדרישת יחס הון כולל".

(ב) בתאגיד בנקאי במדרגת קבע 2, במקום האמור בסעיף 40(ב) יבוא:

"יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

(1) יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-8.5%;

(2) יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12%".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא "יחס מינוף"

14. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 תחול על תאגיד בנקאי במדרגות קבע 1 או 2 בהתאמות הבאות¹:

במקום האמור בסעיף 7 -

(1) תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4% על בסיס מאוחד.

(2) תאגיד בנקאי במדרגת קבע 2 יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-4.25% על בסיס מאוחד.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא "יחס כיסוי הנזילות"

15. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 תחול על תאגיד בנקאי במדרגות קבע 1 או 2, כפוף להסדר הקבוע בסעיף 41.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא "יחס מימון יציב נטו"

16. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222:

(א) לא תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 ובלבד שהתאגיד יעקוב אחר יחס המימון

היציב, כהגדרתו בסעיף 16 להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא "ניהול סיכון הנזילות".

(ב) תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 2, כפוף להסדר הקבוע בסעיף 43.

¹ השיעורים הנקובים בסעיף זה, כפופים להוראת השעה שבסעיף 40 להוראה 218.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 בנושא "דירקטוריון"

17. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 בהתאמות הבאות:

(א) **תדירות הדוחות** – בסעיף 8(א), במקום המילים "דוח חודשי" יבוא "דוח שיוגש בתדירות שיקבע הדירקטוריון, בהתאם להיקף הפעילות ולקצב ההתפתחות".

(ב) **תכיפות הדיונים** – בסעיף 18(ד1), במקום "לפחות אחת ל-6 שבועות" יבוא "לפחות אחת לרבעון".

(ג) **מספר הדירקטורים בדירקטוריון** – בסעיף 22(א), במקום "לא פחות מ-7 דירקטורים" יבוא "לא פחות מ-5 דירקטורים".

(ד) כשירות הדירקטוריון

(1) בסעיף 25(א), במקום "לפחות שליש מכלל הדירקטורים יהיו בעלי "ניסיון בנקאי", יבוא "בדירקטוריון המונה עד שבעה חברים לפחות דירקטור אחד יהיה בעל "ניסיון בנקאי", ובדירקטוריון המונה מעל שבעה חברים לפחות שני דירקטורים יהיו בעלי "ניסיון בנקאי".

(2) בסוף סעיף 25(ב) יבוא: "ואולם בדירקטוריון המונה עד שבעה חברים, לפחות דירקטור אחד יהיה "בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית".

(ה) ועדת ביקורת

(1) בסוף סעיף 35(ב) יבוא: "ואולם בדירקטוריון המונה עד שבעה חברים, יהיה בוועדת הביקורת לפחות דירקטור אחד בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית".

(2) במקום האמור בסעיף 35(ז) יבוא: "ועדת הביקורת תקיים לפחות ארבע ישיבות בשנה".

(ו) **ועדת תגמול** – במקום האמור בסעיף 38(ב) יבוא: "בתאגיד בנקאי שסעיף 118א לחוק החברות אינו חל עליו, אין חובה למנות ועדת תגמול. לא מונתה ועדה כאמור, ימלאו הדירקטוריון או ועדת הביקורת את תפקידיה, כאמור בסעיף 38א, בשינויים המחויבים. מונתה ועדת תגמול, אין חובה שלפחות אחד מחברי הוועדה יהיה בעל מומחיות וניסיון בפעילויות ניהול סיכונים ובקרה".

(ז) **ועדת ניהול סיכונים** – במקום סעיף 39 יבוא: "אין חובה למנות ועדה לניהול סיכונים. לא מונתה ועדה כאמור, ימלאו הדירקטוריון את תפקידיה, כאמור בסעיף 39, כנוסחו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 החלה על תאגיד בנקאי שהוראה זו אינה חלה עליו".

(ח) **הוועדה לענייני טכנולוגיית מידע וחדשנות** – במקום האמור בסעיף 39א יבוא: "אין חובה למנות ועדה לענייני טכנולוגיית מידע וחדשנות. לא מונתה ועדה כאמור, ימלאו הדירקטוריון את תפקידיה, כאמור בסעיף 39א, כנוסחו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 החלה על תאגיד בנקאי שהוראה זו אינה חלה עליו בשינויים המחויבים".

(ט) **תכיפות ישיבות הדירקטוריון** – במקום סעיף 40(א) יבוא: "מליאת דירקטוריון של תאגיד בנקאי תקיים ישיבה לפחות אחת לרבעון".

(י) **נוכחות בישיבות דירקטוריון** – בסעיף 41(א), הסיפה המתחילה במילים "ולא ייעדר" – תימחק.

(יא) **ניגוד עניינים ענפי**

(1) בסעיף 55(ב), במקום "משלושה דירקטורים חיצוניים" יבוא "מכל הדירקטורים החיצוניים".

(2) בסעיף 55(ג), במקום "אחת לחצי שנה" יבוא "אחת לשנה".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר A301 בנושא "מדיניות תגמול בתאגיד הבנקאי"

18. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר A301 תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 בכפוף להסדר הקבוע בסעיף 45 להוראה זו.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 305 בנושא "חשבוני ראשי"

19. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 305 תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 בהתאמה הבאה: בסעיף 2(ב), הסיפה המתחילה במילים "ובכלל זה תפקיד מנהל הסיכונים" – תימחק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 307 בנושא "פונקציית ביקורת פנימית"

20. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 307 תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 בהתאמות הבאות:

(א) בסעיף 47, במקום "אחת לחצי שנה" יבוא "אחת לשנה".

(ב) בסעיף 55(ב), בכותרת, במקום "דיווח חצי שנתי" יבוא "דיווח שנתי", ובסעיף קטן (1) שבו, במקום "שהוצאו בחצי השנה המדווחת" יבוא "שהוצאו בשנה המדווחת".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308 בנושא "ציות ופונקציית הציות בתאגיד בנקאי"

21. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308 תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 בהתאמה הבאה: בסעיף 33, במקום האמור בסעיף קטן (ב) יבוא: "קצין ציות ראשי יוכל למלא בתאגיד הבנקאי תפקיד נוסף, ובלבד שלא יהיה אחראי על תחום שבו מבוצעות פעילויות עסקיות ושאינן בין התפקיד הנוסף לבין תפקידו כאמור כדי ליצור חשש לניגוד עניינים, ובכפוף לשליחת הודעה בכתב 60 יום מראש למפקח".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308A בנושא "טיפול בתלונות ציבור"

22. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308A תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 בהתאמות הבאות:

(א) במקום האמור בסעיף 7(ב), יבוא "נציב תלונות הציבור ועובדי פונקציית הטיפול בתלונות הציבור יוכלו למלא תפקידים נוספים בתאגיד הבנקאי, ובלבד שאין בין התפקידים הנוספים לבין תפקידם כאמור כדי ליצור חשש לניגוד עניינים, ובכפוף לשליחת הודעה בכתב 60 יום מראש למפקח".

(ב) בסעיף 12, במקום "אחת לחצי שנה" יבוא "אחת לשנה".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 309 בנושא "בקורות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי"

23. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 309 תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 בהתאמות הבאות:

- (א) בסעיף 4, במקום "לסוף כל רבעון" יבוא "לסוף כל שנה".
- (ב) בסעיף 6, במקום "שאיירע בכל רבעון" יבוא "שאיירע בכל רבעון או בכל תקופה אחרת ובלבד שלא תעלה על שנה".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 310 בנושא "ניהול סיכונים"

24. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 310 תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 בהתאמות הבאות:

- בסעיף 10 –
- (א) סעיף קטן (ב)(2) – בטל.
- (ב) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
- "(ב1) מנהל הסיכונים הראשי רשאי למלא תפקידים בתחום הסיכונים, כמו: קצין ציות ראשי, מנהל פונקציית הסיכון התפעולי, אחראי למניעת הלבנת הון ומימון טרור או אחראי על בקרת אשראי, וכן רשאי להיות אחראי לתפקידי מטה או בקרה נוספים. האמור כפוף לתנאים הבאים:
- (1) מכלול התפקידים של מנהל הסיכונים הראשי הולמים את היקף פעילות התאגיד, מורכבות הפעילות ומאפייני הסיכונים הטמונים בפעילות.
- (2) תפקידי הפונקציה לא פוגעים בעצמאותה וביכולתה ליישם בצורה יעילה את עבודתה.
- (3) אישור מראש של המפקח על הבנקים למילוי תפקיד נוסף של חשבונאי ראשי".
- (ג) בסעיף קטן (ג), במקום המילים "סעיפים (א) ו-(ב)" יבוא "סעיפים (א), (ב) ו-(ב1)".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא "מסגרת פיקוחית למדידה ובקרה של חשיפות גדולות"

25. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 בהתאמה הבאה:

בסעיף 20.1ב (ב) במקום "על 15% מהון רובד 1" יבוא "על 25% מהון רובד 1".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בנושא "מגבלת חשיפה ענפית"

- 26. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 (להלן – ההוראה) –
- (א) לא תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 אלא אם סך ערכי החשיפות (לפני הפחתת החשיפה על פי טכניקות הכשירות להפחתת סיכון אשראי בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203) של צדדים נגדיים שאינם "אנשים פרטיים", כמשמעות "אשראי לאנשים פרטיים" בסעיף 14 לנספח 5 בהוראת הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים מספר 651, לתאגיד הבנקאי עולה על 2 מיליארדי שקלים חדשים (להלן – הסף הקבוע); ואולם תאגיד בנקאי שההוראה אינה חלה עליו נדרש לפלח את לווי לפי ענפי משק.

(ב) תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 שסך ערכי החשיפות של לצדדים נגדיים שאינם "אנשים פרטיים" כאמור בסעיף קטן (א), לתאגיד הבנקאי, עולה על 2 מיליארד שקלים חדשים, ועל תאגיד בנקאי במדרגת קבע 2, בהתאמות הבאות:

- (1) כאשר סך כל החשיפות של ענף מסוים לתאגיד בנקאי עולה על הספים שנקבעו בהוראה, ייחשב עודף זה כ"חשיפה חריגה" לצורך ההוראה.
- (2) לצורך חישוב דרישת ההון כאמור בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201, על התאגיד הבנקאי להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 המבוטא כנקודות אחוז בשיעורים מהחשיפה החריגה כמפורט להלן; דרישת ההון הכוללת היא סך דרישות ההון בכל מדרגה.

שיעור החשיפה החריגה	אחוז דרישת הון מהחשיפה החריגה
עד 5 נקודות אחוז (כולל)	3%
עולה על 5 נקודות אחוז ועד 10 נקודות אחוז	6%
עולה על 10 נקודות אחוז	12%

(3) בכל מקרה, שיעור החשיפה של ענף מסוים לתאגיד הבנקאי לא יעלה על 50%.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 318 בנושא "מאגר מידע על בטחונות"

27. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 318 (להלן – ההוראה) -

(1) תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 אשר מתקיים לגביו לפחות אחד מהתנאים הבאים:

(א) התאגיד הבנקאי עוסק במתן הלוואות לדיור כהגדרתן בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 451.

(ב) התאגיד הבנקאי הגיע לסף הקבוע בסעיף 26 להוראה זו.

(2) לא תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 שלא מתקיים לגביו אחד התנאים האמורים בסעיף קטן (1); ואולם תאגיד בנקאי שההוראה אינה חלה עליו, יקים ויחזיק מערכת לניהול בטחונות הנותנת מענה הולם לצרכיו העסקיים ולניהול הסיכונים הטמונים בפעילותו.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 בנושא "סיכון ריבית בתיק הבנקאי"

28. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 בהתאמה הבאה: חלף מדידה של ששת התרחישים הסטנדרטיים המנויים בסעיף 90, רשאי תאגיד בנקאי להסתפק במדידת שני תרחישים של הזעזועים הסטנדרטיים המקבילים (עליה וירידה).

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 בנושא "סיכונים שוק"

29. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1, אם התיק למסחר (מאזני וחוב מאזני ולרבות סך כל הפוזיציות במטבע חוץ) עולה על 5% מסך נכסי התאגיד הבנקאי. תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 שלא מתקיים לגביו התנאי האמור ינהל את

סיכוני השוק בכלים מקובלים ועל פי מסגרת ניהול הסיכונים הקבועה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 310 בנושא "ניהול סיכונים"; לעניין זה:

(א) "תיק למסחר" – כמשמעותו לפי סעיפים 685 עד 689(iii) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 208;

(ב) "כלים מקובלים" – אחד או יותר מהמכשירים הפיננסיים, המודלים או שיטות מדידה לניהול סיכון שוק שנכללים בהוראות ניהול בנקאי תקין או ברגולציה הבנקאית האירופאית או האמריקאית.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 345 בנושא "עקרונות לניהול אפקטיבי של סיכונים פיננסיים שקשורים לאקלים"

30. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 345 לא תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 355 בנושא "ניהול המשכיות עסקית"

31. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 355 תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 בהתאמה הבאה: בסוף סעיף 9(ד) יבוא: "לעניין אתר חלופי של מרחב עבודה – התאגיד הבנקאי רשאי להתקשר מראש מול ספק חיצוני, שיספק לו אתר חלופי תוך 7 ימים מהתרחשות אירוע המשכיות עסקית ובכפוף לתנאים המנויים בסעיף 10(ב)".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 364 בנושא "ניהול סיכוני טכנולוגיית המידע, אבטחת המידע והגנת הסייבר"

32. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 364 תחול בהתאמות הבאות:

(א) על אף האמור בסעיפים 25 ו-33, בתאגיד בנקאי במדרגות קבע 1 או 2, רשאי מנהל טכנולוגיית המידע לכהן גם כמנהל הגנת הסייבר ואבטחת המידע, ולא יראו בכך אחריות נוספת שיש בה כדי להפריע לתפקודו, ובלבד שהוא בעל הכשרה מקצועית מתאימה וניסיון רלוונטי בכל התחומים הללו, בכפוף לאישור הדירקטוריון ולהודעה בכתב 60 יום מראש למפקח.

(ב) על אף האמור בסעיף 28, תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 רשאי להוציא למיקור חוץ את תפקיד מנהל הגנת הסייבר ואבטחת המידע, בכפוף לאישור הדירקטוריון, להודעה בכתב 60 יום מראש למפקח, ולעמידה בתנאים הבאים:

- (1) מנהל הגנת הסייבר ואבטחת המידע יהיה עובד מסוים מטעם נותן השירות, שיספק את השירות אך ורק לתאגיד הבנקאי ובהיקף של משרה מלאה;
- (2) התאגיד בנקאי יודא כי נותן השירות נוקט באמצעים המתאימים למניעת ניגודי עניינים בין השירותים שנותן השירות מספק ללקוחות אחרים לבין השירות שהוא מספק לתאגיד הבנקאי.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367 בנושא "בנקאות בתקשורת"

33. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 367 תחול בהתאמות הבאות:

(א) לעניין תאגיד בנקאי במדרגות קבע 1 או 2, בסעיף 18(ד1), לאחר "לקבל הסברים ומענה" יבוא "אנושי", והמילים "תוך כדי אינטראקציה חזותית או טלפונית בזמן אמת" - יימחקו.

(ב) לעניין תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1, בסעיף 67(ב), המילים "או שאין באפשרותם לקוראו" - יימחקו; למען הסר ספק יודגש שאין בכך לגרוע מחובות התאגיד הבנקאי לעניין איסור אפליה של בעלי מוגבלות בהתאם לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, תשנ"ח-1998.

(ג) לעניין תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1, בסעיף 69 לאחר "תאגיד בנקאי ימסור ללקוחותיו מספר טלפון", יבוא "או פרטי ערוץ תקשורת חלופי באישור מראש של המפקח".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 422 בנושא "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול חשבון"

34. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 422 תחול בהתאמות הבאות:

על אף האמור בסעיף 11(א), תאגיד בנקאי במדרגות קבע 1 או 2, יהיה רשאי שלא להציע ללקוחותיו יותר משירותי תשלום אחד מבין אמצעי התשלום המנויים בסעיפים קטנים 11(א)(2) עד 11(א)(4).

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 426 בנושא "מתן מענה טלפוני אנושי מקצועי"

35. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 426 (להלן – ההוראה) תחול על תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 בהתאמה הבאה:

תאגיד בנקאי במדרגת קבע 1 יהיה רשאי לפנות למפקח כדי לקבל הקלה ביישום סעיף 5 להוראה הקובעת חובת הענקת מענה אנושי מקצועי באמצעות מוקד פניות טלפוני, ובכפוף לכך שהתאגיד הבנקאי יעניק ללקוח מענה אנושי מקצועי חלופי הולם העונה על דרישות תכלית ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 439 בנושא "חייבים על פי הרשאה"

36. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 439 תחול על תאגיד בנקאי במדרגות קבע 1 או 2 בהתאמה הבאה:

במקום סעיף 6א(ב) יבוא: "בנק יאפשר ללקוח להגיש בקשה להקמת הרשאה לחיוב חשבון במישרין בערוצי השירות בהם הוא נוהג לקבל הוראות לביצוע פעולות מלקוחותיו".

פרק ג': התאמות בהוראות ניהול בנקאי תקין לשלבי ההיערכות

למדרגות קבע 1 או 2

כללי

הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201 עד 211 בנושא "מדידה והלימות ההון"

37. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 201 בנושא "מדידה והלימות ההון – מבוא, תחולה וחישוב

דרישות" תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 או 2 בהתאמות הבאות:

(א) לעניין תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1, במקום האמור בסעיף 40(ב) בוא:

"יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

(1) תאגיד בנקאי שסך נכסי סיכון האשראי שלו אינו עולה על 700 מיליוני שקלים

חדשים, יחזיק הון עצמי רובד 1 בסכום שלא יפחת מ-50 מיליוני שקלים חדשים.

(2) תאגיד בנקאי שסך נכסי סיכון האשראי שלו עולה על 700 מיליוני שקלים

חדשים, יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-7%.

לעניין סעיף זה, "נכסי סיכון אשראי" – נכסי סיכון המחושבים על פי הוראת ניהול

בנקאי תקין מספר 203; ואולם אם סך נכסי סיכון אשראי של תאגיד בנקאי אינו עולה

על 700 מיליוני שקלים חדשים, לא יכללו נכסי סיכון המחושבים על פי הוראת ניהול

בנקאי תקין מספר 203 נכסים בגין עלויות תכנה".

(ב) לעניין תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2, במקום האמור בסעיף 40(ב) בוא:

"יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

(1) יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-8%;

(2) יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-11.5%.

על אף האמור בסעיף קטן (2), תאגיד בנקאי שיחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון

משוקללים שלו יהיה 9% או גבוה יותר, יהיה פטור מדרישת יחס הון כולל".

38. הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 202 עד 211 לא יחולו על תאגיד בשלב היערכות 1 כאמור

בסעיף 40(ב)(1), כנוסחו בסעיף 37.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא "יחס מינוף"

39. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 תחול על תאגיד בנקאי בשלבי היערכות 1 או 2 בהתאמות

הבאות:

(א) ההוראה לא תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 שסך נכסי סיכון האשראי שלו אינו

עולה על 700 מיליוני שקלים חדשים.

(ב) במקום האמור בסעיף 7 – תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 שסך נכסי סיכון האשראי שלו

עולה על 700 מיליוני שקלים חדשים, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-3.5% על בסיס

מאוחד.

(ג) במקום האמור בסעיף 7 – תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2 יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת

מ-4.00% על בסיס מאוחד.

לעניין סעיף זה, "נכסי סיכון אשראי" – נכסי סיכון המחושבים על פי הוראת ניהול בנקאי תקין

מספר 203.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא "יחס כיסוי נזילות"

40. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 לא תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 או 2 ובלבד שסך פיקדונות הציבור שלו לא עלה על סכום של 5 מיליארדי ש"ח במהלך שני רבעונים רצופים (להלן - רף פיקדונות הציבור). חלף עמידה בהוראה, יפעל תאגיד בנקאי כאמור כדלקמן:

(א) כנגד התחייבויות שמועד פירעון החוזי חל ב-30 הימים הבאים (כולל היום ה-30), או שללקוח או לצד הנגדי נתונה אופציה לקבוע את מועד הפירעון כך שיחול ב-30 הימים הבאים (כולל היום ה-30), יחזיק התאגיד הבנקאי נכסים נזילים, כפי שיוגדרו על פי מודל פנימי של התאגיד הבנקאי, ובלבד שיתקיים האמור בסעיף קטן (ב).

(ב) כנגד פיקדונות ציבור (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים) שמועד פירעונם החוזי חל ב-30 הימים הבאים (כולל היום ה-30), או שללקוח נתונה אופציה לקצר את מועד הפירעון כך שיחול ב-30 הימים הבאים (כולל היום ה-30), יחזיק התאגיד הבנקאי נכסים נזילים מרמה 1 כהגדרתם בהוראה, בשיעור של 15% מסך פיקדונות הציבור האמורים.

(ג) בתחילת שלב ההיערכות, ולא יאוחר מרבעון ממועד כניסת רישיון הבנק לתוקף, תאגיד בנקאי יגיש לפיקוח על הבנקים את פרטי המודל הפנימי שעל פיו הוא מנהל את הנזילות שלו, לרבות תכנון הנזילות ותרחישי קיצון.

(ד) המפקח על הבנקים רשאי להורות לתאגיד בנקאי שסך מטבע החוץ שלו מהווה מטבע עיקרי, להחזיק נכסים נזילים, כאמור בסעיפים קטנים (א) ו-(ב), במטבע חוץ; לעניין זה, "מטבע עיקרי", בהתאם לכללים שנקבעו בסעיף 50(א) בהוראות הדיווח לציבור, "דוח כספי שנתי".

(ה) המפקח על הבנקים רשאי להעלות את רף פיקדונות הציבור מ-5 מיליארדי ש"ח ל-7 מיליארדי ש"ח עבור תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2. אישר המפקח על הבנקים הגדלת הסכום כאמור, המילים "5 מיליארדי ש"ח" בסעיף 41 יוחלפו ל-"7 מיליארדי ש"ח". לעניין סעיף זה, "שני רבעונים רצופים" – המדידה תתבצע על סמך הנתונים שדווחו לפיקוח על הבנקים לסוף רבעון.

41. בסיום שלב היערכות 1 או 2 של תאגיד בנקאי או בתום שני רבעונים רצופים שבהם סך פיקדונות הציבור של תאגיד בנקאי עלה על סכום של 5 מיליארדי ש"ח (להלן - המועד הקובע), יפעל התאגיד הבנקאי כדלקמן:

- (א) במועד הקובע יעמוד ביחס כיסוי נזילות של 60%;
- (ב) בחלוף שנה מהמועד הקובע יעמוד ביחס כיסוי נזילות של 70%;
- (ג) בחלוף שנתיים מהמועד הקובע יעמוד ביחס כיסוי נזילות של 80%;
- (ד) בחלוף שלוש שנים מהמועד הקובע יעמוד ביחס כיסוי נזילות של 90%;
- (ה) בחלוף ארבע שנים מהמועד הקובע, יעמוד ביחס כיסוי נזילות של 100% (כנדרש במדרגת הקבע).

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222 בנושא "יחס מימון יציב נטו"

42. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 222:

- (א) לא תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1.

(ב) לא תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2, ובלבד שסך פיקדונות הציבור שלו לא עלה על סכום של 5 מיליארדי ש"ח במהלך שני רבעונים רצופים.

(ג) המפקח על הבנקים רשאי להעלות את רף פיקדונות הציבור מ-5 מיליארדי ש"ח ל-7 מיליארדי ש"ח עבור תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2. אישר המפקח על הבנקים הגדלת הסכום כאמור, המילים "5 מיליארדי ש"ח" בסעיף 43 יוחלפו ל-"7 מיליארדי ש"ח". לעניין סעיף זה, "שני רבעונים רצופים" – המדידה תתבצע על סמך הנתונים שדווחו לפיקוח על הבנקים לסוף רבעון.

43. בסיום שלב היערכות 2 של תאגיד בנקאי או בתום שני רבעונים רצופים שבהם סך פיקדונות הציבור של תאגיד בנקאי עלה על סכום של 5 מיליארדי ש"ח (להלן- המועד הקובע), יפעל התאגיד הבנקאי כדלקמן:

- (א) במועד הקובע יעמוד ביחס מימון יציב נטו של 60% ;
- (ב) בחלוף שנה מהמועד הקובע יעמוד ביחס מימון יציב נטו של 70% ;
- (ג) בחלוף שנתיים מהמועד הקובע יעמוד ביחס מימון יציב נטו של 80% ;
- (ד) בחלוף שלוש שנים מהמועד הקובע יעמוד ביחס מימון יציב נטו של 90% ;
- (ה) בחלוף ארבע שנים מהמועד הקובע יעמוד ביחס מימון יציב נטו של 100%.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 בנושא "דירקטוריון"

44. סעיף 28(ד) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 לא יחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301A בנושא "מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי"

45. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301A לא תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 עד תום שנתיים ממועד סיום שלב היערכות 1.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 307 בנושא "פונקציית הביקורת הפנימית"

46. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 307 תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 בהתאמה הבאה:

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 רשאי להוציא את פונקציית הביקורת הפנימית למיקור חוץ, ובכלל זה המבקר הפנימי, וזאת באישור מראש של המפקח. הוצאה פונקציית הביקורת הפנימית למיקור חוץ, יחולו בהתאמה הדרישות המנויות בסעיפים 57-64.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308 בנושא "ציות ופונקציית הציות בתאגיד הבנקאי"

47. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308 תחול על תאגיד בנקאי בשלבי ההיערכות 1 או 2 בהתאמה הבאה:

סקר בנושאי ציות, שתכנית העבודה תהיה מבוססת, בין היתר, על תוצאותיו, כאמור בסעיף 26(ב), ייושם בהדרגה על ידי תאגיד בנקאי המצוי בשלבי היערכות 1 או 2, ויושלם תוך שלוש שנים. היה התאגיד הבנקאי נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית טרם כניסת רישיון הבנק לתוקף, הדחייה תהיה רק ביישום הסקר ביחס לפערים הנובעים מקבלת רישיון הבנק לעומת הוראות ציות אשר חלו עליו כנותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 309 בנושא "בקורות ונהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי"

48. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 309 תחול בשלב היערכות 1 בהתאמות הבאות: סעיפים 4 עד 6 להוראה לא יחולו על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 בשנת הדיווח שבמהלכה הוא התחיל את שלב היערכות 1 (להלן – שנת הדיווח הראשונה), ובמהלך שתי שנות הדיווח העוקבות לשנת הדיווח הראשונה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בנושא "מסגרת פיקוחית למדידה ובקרה של חשיפות גדולות"

49. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 בהתאמות הבאות:

בסעיף 20.1ב (ב), במקום "על 15% מהון רוברד 1" יבוא "על 50% מהון רוברד 1".

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 318 בנושא "מאגר מידע על בטחונות"

50. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 318 לא תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 בנושא "סיכון ריבית בתיק הבנקאי"

51. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 333 תחול כדלקמן:

(א) הדרישה לחישוב הזעזועים הסטנדרטיים לא תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1, ובלבד שהתאגיד הבנקאי מנהל את סיכון הריבית על פי ההנחיות האיכותיות שנקבעו בהוראה.

(ב) חלף מדידה של ששת התרחישים הסטנדרטיים המנויים בסעיף 90, רשאי תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2 להסתפק במדידת שני תרחישים של הזעזועים הסטנדרטיים המקבילים (עליה וירידה).

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 בנושא "סיכונים שוק"

52. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 לא תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 2, אם התיק למסחר (מאזני וחוף מאזני ולרבות סך כל הפוזיציות במטבע חוץ) עולה על 5% מסך נכסי התאגיד הבנקאי. תאגיד בנקאי שההוראה אינה חלה עליו ינהל את סיכוני השוק בכלים מקובלים ועל פי מסגרת ניהול הסיכונים הקבועה בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 310. לעניין זה:

(א) "תיק למסחר" – כמשמעותו לפי סעיפים 685 עד 689(iii) להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 208.

(ב) "כלים מקובלים" – אחד או יותר מהמכשירים הפיננסיים, המודלים או שיטות מדידה לניהול סיכון שוק שנכללים בהוראות ניהול בנקאי תקין או ברגולציה הבנקאית האירופאית או האמריקאית.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא "ניהול סיכון הנזילות"

53. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342, למעט סעיף 16 בה, תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 350 בנושא "ניהול סיכונים תפעוליים"

54. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 350 תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 או בשלב היערכות 2 בהתאמות הבאות:

לעניין סעיף 27 העוסק בסקר סיכונים תפעוליים, אין דרישה כי הסקר יושלם בתחילת שלב ההיערכות, לפיכך תאגיד בנקאי המצוי בשלב היערכות 1 או 2, רשאי להשלים את הסקר על פני שלוש שנים. היה התאגיד הבנקאי נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית טרם כניסת רישיון הבנק לתוקף, הדחייה תהיה רק בגין הפערים הנובעים מקבלת רישיון הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 359A בנושא "מיקור חוץ"

55. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 359A (להלן – ההוראה) תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 או 2 בהתאמה הבאה:

לעניין חוזים שנכרתו לפני קבלת רישיון הבנק, תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 או 2 יפעל על פי הדרישות בהוראה, לפי המוקדם שבין:

- (1) מועד שינוי או חידוש החוזה.
- (2) חלוף 5 שנים ממועד כניסת רישיון הבנק לתוקף.

התאמה זו לא תחול על תאגיד בנקאי שהיה נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית טרם קבלת רישיון הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 360 בנושא "רוטציה וחופשה רציפה"

56. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 360 לא תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 369 בנושא "ניהול סיכונים מודלים"

57. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 369 תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 או 2 בהתאמות הבאות:

לעניין סעיף 94(א), תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 או 2 ימלא אחר הדרישות לגבי מודל בודד אשר נעשה בו שימוש ערב קבלת רישיון הבנק (להלן – "מודל קיים") באופן הבא:

(א) היה המודל מודל מהותי (בהתאם להגדרות של התאגיד הבנקאי) – בתוך שמונה עשר חודשים מיום כניסת רישיון הבנק לתוקף; ואולם, במקום תיקוף ראשוני (ככל שלא בוצע), יבצע התאגיד הבנקאי תיקוף מקיף למודל זה.

(ב) מודל אחר – בתוך 36 חודשים מיום כניסת רישיון הבנק לתוקף.

התאמה זו לא תחול על תאגיד בנקאי שהיה נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית טרם קבלת רישיון הבנק.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 422 בנושא: "פתיחת חשבון עובר ושב ביתרת זכות וניהול חשבון"

58. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 422 תחול בהתאמות הבאות:

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 יהיה רשאי שלא להציע את אמצעי התשלום המנוי בסעיף 11(א)(1).

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 425 בנושא "דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים"

59. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 425 לא תחול על תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 או 2.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 436 בנושא "מיזם לאיתור פיקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים"

60. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 436 תחול בהתאמה הבאה:

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 או 2 רשאי שלא ליישם את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 436 על פיקדונות ללא תנועה למען הסר ספק יודגש כי התאגיד הבנקאי יישם את ההוראה על חשבונות נפטרים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 447 בנושא "פרסום שיעורי ריבית על פיקדונות ועל יתרות זכות בחשבון"

61. הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 447 תחול בהתאמה הבאה:

תאגיד בנקאי בשלב היערכות 1 רשאי שלא ליישם את סעיפים 7 ו-8.

תחילה

62. תחילת הוראה זו מיום פרסומה באתר האינטרנט של בנק ישראל.